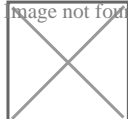

14 Οκτωβρίου 2015

Δάκρυα και χαμόγελα στη Λέσβο: το δράμα των προσφύγων με τα μάτια μίας γιατρού (Κατερίνα Κόϊου, Ιατρός, Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ.)

/ [Πεμπτούσια](#)

Image not found or type unknown

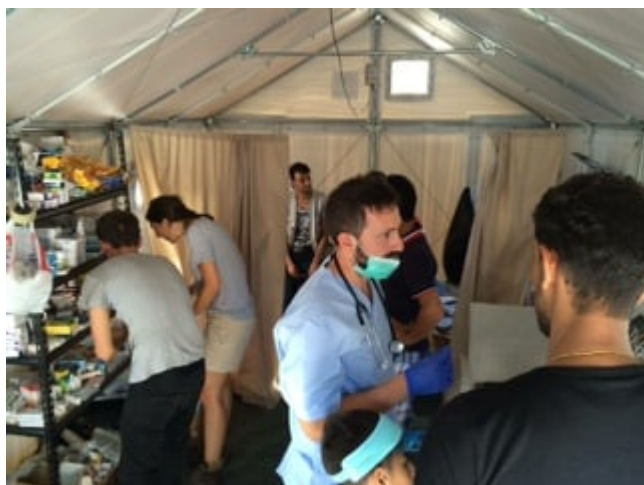
«Να γράψεις

για την εμπειρία σου στη Λέσβο. Να μεταφράσεις όλα αυτά τα συναισθήματα σε λέξεις. Να ξαναζήσεις την κάθε στιγμή...»

Μία γιατρός διηγείται τη δική της ιστορία, μεταφέρει στο χαρτί τη δική της προσωπική -και τεράστιας αξίας - εμπειρία από ένα δράμα, που δυστυχώς συνεχίζεται. Οι πρόσφυγες θα συνεχίσουν να καταφθάνουν κατά κύματα, κατά χιλιάδες και θα εγκαταλείπουν τις απειλητικές εμπόλεμες ζώνες αναζητώντας το αυτονόητο: την ειρήνη, την ασφάλεια, το δικαίωμα τελικά στη ζωή...

Ξεκινήσαμε από το Ντίσελντορφ την Πέμπτη πέντε άνθρωποι, κανείς δεν ήξερε τι θα συναντήσουμε, ο καθένας κουβαλούσε μαζί του αυτά που θεώρησε απαραίτητα.

Φτάσαμε στη Μυτιλήνη μετά από ένα αρκετά κουραστικό και πολύωρο ταξίδι. Μας περίμενε μια γλυκύτατη κυρία Κική και μας κέρασε ούζο, σταφύλια και ως ς γνήσια Ελληνίδα...την ιστορία της! Την άλλη μέρα ξεκινήσαμε. Πήγαμε στον χώρο συγκέντρωσης του Μοριά, περνώντας μας υποδέχτηκε πρώτα η δυσωδία του camp, απλωμένα ρούχα στα σύρματα, βλέμματα περιέργειας και άλλα βλέμματα κενά. Μείναμε σιωπηλοί.

Ιατρείο στο Καρά Τεπέ

Βρήκαμε τον Χρήστο νοσηλευτή από τους γιατρούς του κόσμου. Μας καλωσόρισε γεμάτος ενθουσιασμό και μας έδειξε με καμάρι το φαρμακείο, ήταν πραγματικά εντυπωσιακό το πόσα φάρμακα είχαν μαζευτεί από όλες τις γωνιές του κόσμου.

Δίπλα μια παιδίατρος εξέταζε ένα παιδάκι που έκλαιγε στην αγκαλιά της μαμάς του, το πλαστικό παπάκι που του δώσαμε κέρδισε τελικά τον φόβο του και σταμάτησε. „Ήμουν και εγώ στο Βερολίνο“ μου λέει η παιδίατρος με χαρά, και γύρισε στη μητέρα του παιδιού να της πει ότι είναι ένα απλό κρύωμα και να μην ανησυχεί.

Παραλία Συκαμιάς

Στο παραδίπλα γραφείο κάνανε ουρές οι πρόσφυγες για να πάρουν τα πολυπόθητα χαρτιά τους, να συνεχίσουν την αβέβαιη πορεία τους προς ένα μέλλον, όποιο κι αν είναι αυτό, αρκεί να μην υπάρχει η απειλή του όπλου.

Φεύγοντας συναντήσαμε μικρά παιδάκια που με το θάρρος της ηλικίας τους μας πλησίασαν. Τους δώσαμε καραμέλες και μας χάρισαν χαμόγελα που δεν θα ξεχάσουμε ποτέ. Άιση ανταλλαγή.

Φύγαμε και πήγαμε εξήντα χιλιόμετρα μακριά, στη Συκαμιά, την παραλία όπου καταφάνει ο μεγαλύτερος αριθμός των προσφύγων. Φτάνοντας συναντήσαμε πρόσφυγες που πήγαιναν περπατώντας στη Σκάλα να βρουν ένα μεταφορικό μέσο. Χαμογελούσαν, μας χαιρετούσαν, βλέπαμε τη χαρά τους που κατάφεραν να φτάσουν Ελλάδα. Κουβαλούσαν όλοι κάτι πλαστικές σακούλες με φρούτα, νερά και

σοκολάτες.

Ύστερα είδαμε την παραλία. Μια μακριά ακτογραμμή γεμάτη χιλιάδες φουσκωτές μαύρες βάρκες και σωσίβια. Όλοι κάναμε την ίδια σκέψη - πόσες χιλιάδες πρόσφυγες έχουν έρθει...

Λίγο πιο κάτω ήταν τρεις άνθρωποι από μια αποστολή. Σταματήσαμε να τους μιλήσουμε. Είχαν έρθει από την Ολλανδία να βοηθήσουν. Εκείνη τη στιγμή μάζευαν σωσίβια για να έρθει ο Δήμος με το φορτηγάκι να τα περισυλλέξει. Μας μιλούσαν χαμογελώντας χωρίς να σταματούν τη δουλειά τους. Παρά τη ζέστη και το τοπίο που σε έπιανε απελπισία, τα μάτια τους χαμογελούσαν και συνέχιζαν.

Ο δρόμος από την παραλία Συκαμιάς στη Σκάλα

Περπατήσαμε λίγο ακόμα όπου ένα στέλεχος κάποιας αποστολής φώναξε ότι κάποια γυναίκα γεννάει. Τους είπα ότι είμαι γυναικολόγος και έτρεξα να βοηθήσω.

Μια έγκυος ξαπλωμένη σε κάτι σεντόνια και τριγύρω άλλες γυναίκες να κρατάνε σεντόνια απλωμένα, κάτι σαν αυτοσχέδιο δωμάτιο. Ο Peter, γενικός ιατρός από τη Σουηδία, ήταν εκεί με δύο νοσοκόμες, μεταφραστής δεν υπήρχε, η γυναίκα της αποστολής που μας φώναξε μιλούσε Φαρσί. Μου είπε ότι είναι μάλλον στον όγδοο μήνα, ότι την εξέτασε και είχε δύο εκατοστά διαστολή. Μαζί τους είχαν ένα μικρό Doppler, όπου κατάφεραν να ακούσουν τους χτύπους του μωρού, ήταν στους 140 και είχαν καλέσει το ασθενοφόρο.

Κοίταξα την έγκυο, μια ταλαιπωρημένη γυναίκα που δεν καταλάβαινε αλλά μου χαμογελούσε κάθε φορά που προσπαθούσα να την ρωτήσω κάτι με χέρια και με πόδια. Η φούστα που φορούσε ήταν βρεγμένη από τη θάλασσα, το στόμα της στεγνό, η κοιλιά της ταίριαζε με όγδοο μήνα. Έκανα όλα αυτά που μπορούσα να κάνω και κατάλαβα ότι δεν γεννούσε, είχε συσπάσεις από την ταλαιπωρία. Την ντύσαμε με στεγνά ρούχα. Σε λίγο έφτασε το ασθενοφόρο και την πήρανε για το νοσοκομείο.

Συνεχίσαμε την πορεία μας όπου μας είπαν ότι έφτασε μια ακόμα βάρκα. Άλλη ομάδα εθελοντών που βρισκόταν εκεί είχε βγάλει τους ανθρώπους έξω και κάποιοι δημοσιογράφοι από ένα αγγλικό κανάλι παίρνανε συνέντευξη από τον πατέρα μιας οικογένειας που μιλούσε αγγλικά. Το κοριτσάκι μας χάρισε το πιο γλυκό του χαμόγελο όταν του δώσαμε καραμέλες.

Μετά από πέντε λεπτά ήρθε κάποιος από μια αποστολή με μια ATV μοτοσυκλέτα και έψαχνε τη γυναικολόγο γιατί είχε φτάσει στο προηγούμενο σημείο άλλη μια έγκυος με πόνους. Πήγαμε μαζί πίσω ξανά στο αυτοσχέδιο δωμάτιο, ακούσαμε το μωράκι με το Doppler, την εξέτασα και η διάγνωση ήταν η ίδια, συσπάσεις από την ταλαιπωρία. Της αλλάξαμε ρούχα, της δώσαμε να πει νερό και χυμό και ο Peter κανόνισε να πάει με κάποιο μέσο στη Μυτιλήνη.

Δουλεύαμε όλοι μαζί, δεν δυσανασχετούσε κανείς, το αντίθετο λαμβάναμε από γύρω μόνο θετική ενέργεια και ζεστασιά. Ένα τόσο όμορφο κλίμα που δεν το είχα ζήσει στα χρόνια που δουλεύω. Ρώτησα τον Peter πόσο θα κάτσει. Μέχρι να μην υπάρχει πια πρόσφυγας στο νησί, μου λέει. Ήρθε και μια δημοσιογράφος που μιλούσε Φάρσι και αγγλικά και μετέφραζε για εμάς. Στο τέλος με αγκάλιασε και μου είπε ευχαριστώ που βοηθάς τους ανθρώπους μου.

Φαρμακείο στο Μοριά

Γυρίσαμε το απόγευμα στο σπίτι και την κυρία Κική κουρασμένοι, βρώμικοι αλλά με ένα χαμόγελο που ήταν μάλλον μεταδοτικό.

Την επόμενη μέρα ξεκινήσαμε για το camp του Καρά Τεπέ. Εκεί βρήκαμε τον Pierre παιδίατρο από το Παρίσι, τον Kevin και τον Johann νοσηλευτές από το Βέλγιο. Ήρθαν με άδεια αμισθί για να βοηθήσουν από τους γιατρούς του κόσμου. Μας έδειξαν το εξεταστήριο. Ένα κρεβάτι, ένα γραφείο, ράφια που είχαν τα φάρμακα και μια καρέκλα. Τριγύρω σακούλες με ρούχα και κάποια τρόφιμα και γάλατα για παιδιά. Βλέπουμε περίπου εξήντα ασθενείς τη μέρα, μας είπαν. Ο Johann που είναι μεγαλόσωμος κανόνιζε ποιος θα μπαίνει, ο Kevin κατέγραφε τα περιστατικά και ο Pierre εξέταζε ακούραστος. Ξεκινήσαμε να εξετάζουμε μαζί τους ασθενείς. Παιδάκια με αμυγδαλίτιδα, γαστρεντερίτιδα, μωρά με έγκαυμα από τον ήλιο, ένας μικρούλης έπεσε και έσκισε το χείλος του, άνδρες με πληγές στα πόδια, μια κυρία με υπέρταση.

Εκτός από ιατρική βοήθεια χρειάζονταν ρούχα και τρόφιμα που τους μοιράζαμε. Ένα κοριτσάκι κοιτούσε με λαχτάρα κάτι κοκκαλάκια για τα μαλλιά και η χαρά του όταν τα πήρε δεν περιγράφεται.

Το κλίμα που επικρατούσε ήταν τόσο χαρούμενο, γελούσαμε, ανταλλάσαμε ιατρικές απόψεις, δουλεύαμε μαζί σαν να γνωριζόμασταν χρόνια. Δεν καταλάβαμε πως πέρασε η μέρα. Όταν κλείσαμε το ιατρείο ο Johann μας ξενάγησε και στο υπόλοιπο camp. Χαιρετούσε τους πάντες.

Καραμέλες στο Μοριά

Εκεί ήταν ένας σκωτσέζος μηχανικός γύρω στα εβδομήντα που κατασκεύαζε με την ομάδα του λυόμενους κοιτώνες, εγκαταστάσεις για ηλεκτρικό και αποχέτευση, καθώς και μια παιδική χαρά. Μία ομάδα γυναικών από την Αμερική απασχολούσε τα παιδιά, παίζαν μαζί τους και κάνανε χειροτεχνίες. Στο ίδιο χώρο ήταν και τα γραφεία καταγραφής από όπου παίρνανε τα χαρτιά τους και κάποιες τσίγκινες ντουζιέρες, γυναίκες που πλένανε τα ρούχα τους. Μας χαιρετούσαν και μας χαμογελούσαν.

Το απόγευμα βγήκαμε όλοι μαζί έξω και ένιωθες όλες τις καρδιές να χτυπούν σαν μία. Ανταλλάσαμε ιστορίες, ο Kevin μας είπε ότι τις προάλλες τάισε γάλα σε ένα μωρό με ένα γάντι, δεν ήξερε κι αυτός πως του ήρθε η ιδέα. Τόσοι άνθρωποι από διαφορετικές χώρες με διαφορετικές γλώσσες, νοοτροπίες, εμπειρίες και δεν μας χώριζε τίποτα. Δεν ξέρω τελικά αν αυτά που δώσαμε είναι πιο πολλά από αυτά που πήραμε. Τελικά το «Μακάριον εστί μάλλον διδόναι ή λαμβάνειν» (Πράξ. 20, 35) έχει σαφή εμπειρική διάσταση, είναι πολλαπλάσια ανταποδοτικό.

Είναι μια εμπειρία που πραγματικά εύχομαι σε όλους να ζήσουν. Νομίζω με άλλαξε. Είναι καλοί οι άνθρωποι, αξίζει να το παλεύεις. Έχω πάρει τόση πολλή αγάπη αυτές τις μέρες από τόσο διαφορετικούς ανθρώπους σε τόσο διαφορετικές

καταστάσεις που έχει λιώσει το μέσα μου και βγαίνει πολλαπλάσια απ' τα μάτια, απ' τα δάχτυλα, από παντού.

Είμαι ευγνώμων για την κάθε στιγμή που περάσαμε και τελικά το καλό αυτού του κόσμου μας είναι άπειρα πιο δυνατό απ' το κακό. Ό,τι μας απομένει τώρα είναι η πίστη, η ελπίδα, η αγάπη. Μα πιο μεγάλη από όλες είναι η αγάπη!